

רע"פ 1258/19 - בסט קאר חב' לשירותי רכב בע"מ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1258/19

לפני:

כבוד השופט ג' קרא

המבקשת:

בסט קאר חב' לשירותי רכב בע"מ

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק עפ"ת 30230-09-18 מיום 17.1.2019 שניתן על ידי כב' השופטת ח' זנדברג

בשם המבקשת:

עו"ד עמית שגב
עו"ד ארז בן-ארויה

בשם המשיבה:

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ח' זנדברג) מיום 17.1.2019 ב-עפ"ת 30230-09-18, שבו נדחה ערעור המבקשת על החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט א' איתן) מיום 24.8.2019 ב-המ"ש 10054-06-18.

2. המבקשת היא חברה להשכרת כלי רכב ומטבע הדברים מקבלת לידיה דוחות רבים בגין עבירות תנועה או חניה שביצעו שוכרי כלי הרכב. בשל כך נדרשת המבקשת לפנות למשיבה בבקשה להסבת הדוחות על שם הנהגים הרלוונטיים. בקשתה הנוכחית מתייחסת לכ-30 דוחות בגין עבירות שבוצעו במקומות שונים ברחבי הארץ. לטענתה, לאחר פנייתה למשיבה בגין דוחות אלו לא נענתה כלל ובשל כך פנתה לבית משפט השלום לתעבורה בירושלים - שמקום מושבה מצוי בתחום שיפוטו - בבקשה להארכת מועד להישפט לפי סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החוק).

3. פנייתה זו נדחתה, תחילה בהחלטה מיום 10.7.2018, שבה הורה בית משפט השלום על מחיקתה בשל העדר סמכות מקומית, ובהמשך בהחלטה מיום 24.8.2018, שבה נדחתה עתירת המבקשת לביטול החלטת המחיקה ולעיון מחדש. בהחלטה זו נקבע כי הסמכות המקומית בבקשה להארכת מועד להישפט לפי סעיף 230 לחוק נתונה לבית המשפט המוסמך לדון גם בעבירה מושא הדוח. עוד נקבע כי רק במקרים חריגים יוגש כתב האישום במקום מגוריו של הנאשם, וזאת מטעמי יעילות דיונית בשל ההיקף הגדול של התיקים ועל מנת שלא לסרב את ההליך בשל כך שהמשיבה נדרשת למסור עמדה ביחס לתיקים שאינם מצויים בידה אלא בידי יחידות אחרות במחוזות אחרים. בית המשפט ציין גם כי הפסיקה שאליה הפנתה המבקשת מתייחסת למקרים שבהם ניתנה החלטה על בסיס הסכמת הצדדים ולפיכך אינה בגדר הלכה מנחה ואינה מונעת מהמשיבה להתנגד לבקשה הנוכחית.

4. ערעור המבקשת על החלטה זו נדחה גם הוא בפסק דינו של בית המשפט המחוזי וזאת מבלי שנדונה השאלה האם עומדת למבקשת זכות ערעור על החלטת בית משפט השלום או שמא מדובר בהחלטת ביניים שאין עליה זכות ערעור בשלב זה, תוך שנקבע כי דין הבקשה להידחות גם לגופה. בית המשפט גם העיר כי משלא הועלתה הטענה כי הבקשה מאגדת מספר דוחות בהליך אחד, לא יידרש לסוגיה.

לגופו של עניין, דחה בית המשפט את טענת המבקשת כי נתונה לה הזכות להגיש בקשה להארכת מועד להישפט לבית המשפט שמקום מושבה מצוי בתחום שיפוטו, בהתאם לסעיף 6(א) לחוק ולא במקום ביצוע העבירה כאמור בסעיף 6(א) רישא לחוק. נקבע כי עמדת המבקשת אינה מתיישבת עם לשון סעיף 230 לחוק המלמדת כי הרשות היא ששולחת למבקש להישפט הזמנה לדון כמו גם עם טעמי המדיניות שבבסיסו לפיהם משיקולי יעילות שיקול הדעת בבחירת מקום העמדתו לדון של הנאשם מסור לתביעה. כן נקבע כי מלשון הסעיף עולה כי קיים קשר בין בקשה להישפט במועד לבין בקשה להארכת מועד להישפט וכשם שהתביעה היא שמחליטה לאיזה בית משפט יוזמן נאשם שהגיש בקשה להישפט במועד כך גם ביחס לבקשה להארכת מועד להישפט. מדיניות התביעה, המונחית משיקולי יעילות מערכתיים, היא כי הגשת כתבי אישום בעבירות תעבורה על פי מקום ביצוע העבירה ולא על פי מקום מגורי הנאשם. מדיניות זו אושרה על ידי בית משפט זה ב-בש"פ 3064/07 מזרחי נ' מדינת ישראל (להלן: עניין מזרחי) (23.4.2007) והמבקשת אינה יכולה להתעלם ממדיניות זו בהגשת בקשות להארכת מועד להישפט.

5. על פסק דין זה נסבה בקשת רשות הערעור. לטענת המבקשת עניינה מעלה שאלה עקרונית ביחס לסמכות מקומית, הרלוונטית לכלל חברות השכרת הרכב הנאלצות להגיש בקשות רבות מסוג זה בבתי משפט בכל רחבי הארץ על כל המשתמע מכך מבחינת זמן ומשאבים, מעלה שאלה בדבר המדיניות המשפטית הראויה ומשליכה גם על העומס בבתי המשפט, בשל הגשת בקשות נפרדות רבות מאוד מסוג זה תחת קיבוצן בהליך מאוחד. לגופם של דברים, טענה המבקשת כי פסק הדין נסמך על עניין מזרחי שעסק בבירור העבירה עצמה ולכן שיקולי היעילות הדיונית של התביעה ושוטרי התנועה שעמדו בבסיסו כלל אינם רלוונטיים לבקשות דיוניות של הסבת דוחות או בקשות להישפט, שאין מצריכות העדת עדים. המבקשת הפנתה גם לשני מקרים שבהם קיבלה המשיבה את הטענה כי כל עוד לא הוגש כתב אישום רשאי המבקש להגיש בקשה לבית המשפט המוסמך במקום מושבה, והסכמתה קיבלה תוקף של פסק דין (עפ"ת (מחוזי י-ם) 37094-01-16 ועפ"ת (מחוזי י-ם) 37120-01-16). כמו כן הפנתה להליכים בעניינים אחרים כדוגמת בקשות לקיצור פסילה מנהלית, שבהם נקבע כי קיימת סמכות שיפוט גם לבית המשפט באזור מגורי המבקש.

6. המשיבה מצידה התנגדה לבקשה. לשיטתה הבקשה ממוקדת בעניינה הפרטי של המבקשת ומתייחסת לשאלה שכבר הוכרעה בפסיקת בתי המשפט, לרבות בהליכים שהמבקשת היתה צד להם. לגופם של דברים טענה המשיבה כי הגשת בקשה להארכת מועד להישפט לפי מקום מגורי המבקש, תוך שהבקשה מתייחסת לעשרות דוחות שניתנו בכל

רחבי הארץ, כפי שעשתה המבקשת במקרה זה ובמקרים אחרים (רע"פ 3731/17 מיום 27.3.2018), מנוגדת לדיני הסמכות המקומית. עוד טענה המשיבה כי אין כל בסיס להפרדה המלאכותית שעושה המבקשת בין הגשת הבקשה להארכת מועד להישפט לבין המשפט עצמו; כי קבלת עמדת המבקשת משמעה מתן תמריץ שלא להגיש בקשה להישפט במועד כדי לשמר בידי מגיש המבקש את היכולת להגיש בקשת הארכת מועד להישפט באזור השיפוט של מקום מגוריו; וכי ההחלטות שאליו הפנתה המבקשת התקבלו בהסכמה ואין הן מלמדות דבר וכך גם ההחלטות בעניינים אחרים כמו קיצור פסילה מנהלית. עוד טענה כי בקשה להישפט באיחור דורשת בירור פרטני ביחס לנסיבותיה. לבסוף הלינה המשיבה על התנהלות המבקשת, שהגישה בעבר בקשות מרוכזות באיחור משמעותי וכי טענתה כי לא קיבלה תשובה מהמשיבה על בקשותיה להסבת הדוחות מתמיהה לנוכח העובדה כי קיבלה ממנה מכתבים בעניינים אחרים הקשורים לדוחות.

7. דין הבקשה להידחות. לא מצאתי כי הבקשה מעלה שאלה משפטיות בעלת תחולה רחבה החורגת מעניינה של המבקשת או מעלה חשש כי נגרם למבקשת אי צדק מהותי או עיוות דין (להלכה בדבר התנאים למתן רשות ערעור ראו ר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה), פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)). אף כי טענת המבקשת עשויה להיות רלוונטית לחברות השכרה נוספות שנדרשות לנקוט צעדים להסבת הדוחות על שם שוכרי כלי הרכב, הרי שאין היא מעוררת שאלה משפטיות הדורשת הכרעה.

עניין מזרחי, שאליו התייחס בית המשפט המחוזי בפסק דינו, תיאר את המספר הרב של תיקי התעבורה הנדונים בבתי המשפט ועמד על חשיבות היעילות הדיונית במצב דברים זה, שבאה לידי ביטוי בהגשת כתבי האישום לבית המשפט בהתאם לזיקת מקום ביצוע העבירה. כפי שקבע בית המשפט המחוזי, שיקולים אלו רלוונטיים גם בענייננו. בניגוד לטענתה של המבקשת, הדיון בבקשה אינו דיון טכני בלבד אלא דיון המצריך בירור קיומן של נסיבות התומכות בבקשה להישפט באיחור.

נוסף על כך, טענת המבקשת לפיה יש להפריד בין בקשותיה שעניינן בקשה להישפט באיחור ולהסבת הדוחות לבין המשפט עצמו בגין הדוח לא רק שאינה מעוגנת בלשון החוק אלא אף סותרת את שיקולי המדיניות שצוינו בעניין מזרחי, שהרי אם תאושר הבקשה להישפט באיחור ולהסב את הדוח לנהג שעשה שימוש ברכב יוכל הנאשם החדש לבקש להישפט באזור השיפוט של מקום מגוריו והתביעה תידרש להעביר את הטיפול בעניין ליחידה נוספת. משכך, אין כל הגיון דיוני במתן אפשרות למבקשת להגיש את הבקשה בזיקה למקום מושבה תחת זיקה למקום ביצוע העבירה.

בנסיבות אלו לא מצאתי כי נגרם למבקשת עיוני דין, כנטען.

8. לאור האמור לעיל, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, ח' באייר התשע"ט (13.5.2019).

ש ו פ ט

עמוד 3

